

Nr 132

Av herr **Andersson, Axel Johannes**, i anledning av
*Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bi-
drag till vissa internatläroverk.*

(Lika lydande med motion nr 166 i Andra kammaren)

Stockholm den 21 januari 1959

Axel Andersson

Nr 133

Av herr **Bergh, Ragnar**, i anledning av *Kungl. Maj:ts
framställning om anslag till Folkskolor m. m.:
Bidrag till driften av folkskolor m. m.*

På förslag av skolöverstyrelsen hemställes i årets statsverksproposition under åttonde huvudtiteln om beredande av möjlighet att i disciplinfrämjande syfte i våra folkskolor anordna särskild observationsundervisning. Utöver redan existerande anordning, enligt vilken elever kan uttagas till undervisning i s. k. observationsklass, föreslås nu, att beträffande skola med minst 13 elever länskolennämnden må kunna medge att särskild observationsundervisning anordnas högst 4 veckotimmar och att efter medgivande av skolöverstyrelsen även ett högre antal veckotimmar må kunna komma i fråga. Avsikten med denna anordning är att bereda möjlighet till särskild övervakning och handledning av elever, som på grund av olämpligt och störande uppträdande utgör hinder för skolarbetet. De skulle sålunda enligt förslaget några timmar i veckan vara avskilda från sin klass, men resten av tiden åtnjuta undervisning tillsammans med denna.

Jag ställer mig ytterst tveksam till den föreslagna åtgärdens effektivitet och är närmast benägen att betrakta det som en illusion, att de elever, om vilka här är fråga, skulle komma att iakttaga ett bättre uppförande under de timmar, de skulle vistas tillsammans med de övriga i klassen. Ett avskiljande av ifrågavarande klientel bör för att få effekt ske till observationsklass och sålunda avse alla veckotimmar. Endast därigenom kan

man åstadkomma en enhetlig behandling och endast därigenom kan dessa svårhanterliga elever hindras att störa de skötsammas arbete. En av orsakerna till de alltmer ökande disciplinsvårigheterna är det stora elevantalet, som icke blott försvårar eller omöjliggör en individualisering av undervisningen utan också försvårar elevernas uppfostran. I en observationsklass, där lärjungeantalet bör hållas förhållandevis lågt, erbjudes förutsättningar att tillrättaföra de störande elementen.

Jag får därför föreslå, att som regel de svårbehandlade eleverna sammanföres i särskilda läraravdelningar i stället för den särskilda observationsundervisning departementschefen förordat.

Med stöd av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av åttonde huvudtiteln punkten 216, såvitt här är i fråga, måtte

dels uttala att, då behov föreligger att avskilja svårbehandlade elever från den övriga klassen, särskild undervisning för dessa skall ske i observationsklass,

dels avslå departementschefens förslag att godkänna av honom förordade grunder för statsbidrag till särskild observationsundervisning.

Stockholm den 27 januari 1959

Ragn. Bergh

Nr 134

Av herr **Sveningsson**, i anledning av vissa Kungl. Maj:ts framställningar om bidrag till folkskoleväsendet, m. m.

(Lika lydande med motion nr 168 i Andra kammaren)

Stockholm den 27 januari 1959

Ragnar Sveningsson